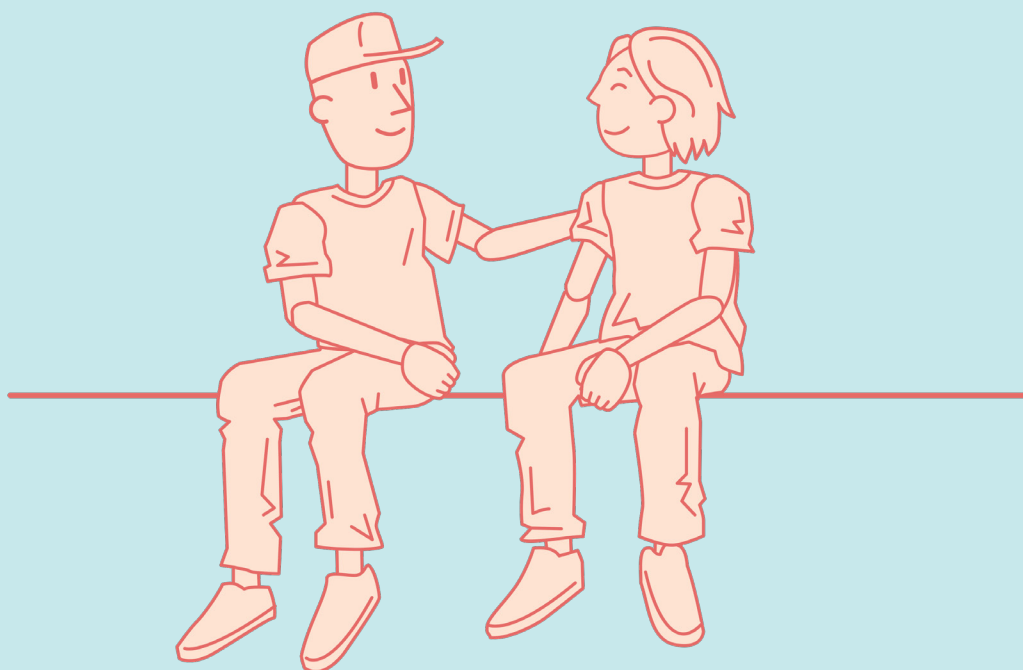

Vriendschap

Basisonderwijs

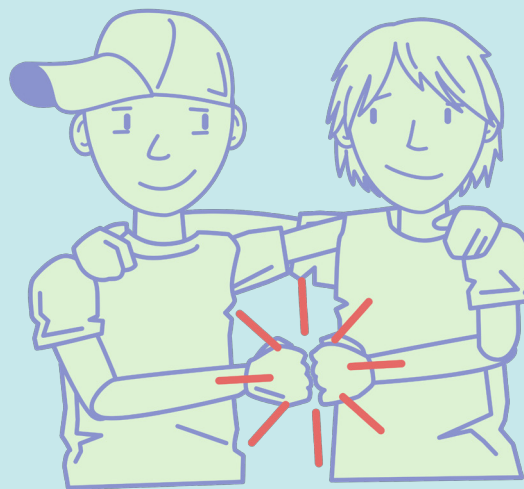
Universiteit Leiden

BRAIN AND DEVELOPMENT RESEARCH CENTER

Vriendschap

Wist je dat er wetenschappelijk onderzoek wordt gedaan naar vriendschappen? Wereldwijd zijn wetenschappers daarmee bezig, ook bij de Universiteit Leiden. Bij het Brain & Development Onderzoekscentrum doen wetenschappers onderzoek naar vriendschap. Ze onderzoeken waarom vriendschappen belangrijk voor je zijn, wat buitensluiting met iemand doet en wat er in de hersenen gebeurt als je met vrienden omgaat. Ga mee op onderzoek uit!

Vriendschap

Vriendschap vroeger en nu

1a. Vriendschappen veranderen tijdens het leven. Hoe zit dat bij jou? Maak een vriendschap-tijdslijn!

De tijdslijn staat op de volgende bladzijde. De getallen stellen jouw verjaardagen voor.

Vroeger:

- Met wie was je vroeger vrienden? Wanneer was dat? Schrijf de namen van die vrienden op de tijdslijn bij hoe oud je toen was.
- Wat deden jullie vroeger graag samen? Schrijf dat er ook bij.

Nu:

- Schrijf bij je leeftijd op de tijdslijn met wie je nu bevriend bent.
- Wat doen jullie graag samen? Schrijf dat er ook bij.

1b. Heb je nu andere vrienden dan vroeger? Waardoor is dat veranderd?

.....

.....

.....

.....

.....

1c. Vergelijk wat je vroeger graag deed met wat je nu graag samen doet. Is dat veranderd?

.....

.....

.....

.....

.....

5

6

7

8

9

10

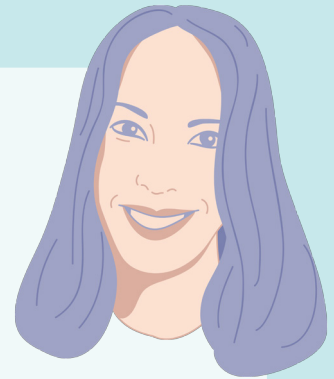
11

12

Vriendschap

De onderzoeker vertelt: hoe vriendschappen veranderen

Onderzoeker Suzanne: "Al van jongs af aan kunnen kinderen vrienden hebben. Kinderen vanaf een jaar of drie spelen samen en delen met elkaar. Ze maken ruzie en ze maken het weer goed. Jongens spelen vooral met jongens, en meisjes spelen vooral met meisjes.

Zodra kinderen ouder worden, gaan ze anders naar vriendschappen kijken. Vanaf een jaar of negen wordt het bijvoorbeeld belangrijker dat je elkaar kunt vertrouwen en dat je dezelfde interesses hebt. Ook willen vrienden elkaar meer helpen.

Vrienden worden steeds belangrijker tijdens de adolescentie, in je tienerjaren dus. Vrienden zorgen voor steun en ze spelen een rol bij het zoeken naar wie je bent, wat bij je past en hoe je jezelf ziet. Ook gaan vriendschappen meer mengen, omdat jongens en meisjes meer interesse in elkaar krijgen."

Vriendschap

Lijk jij op mij?

2a. Hoeveel heb jij gemeen met een ander? Zoek bij drie klasgenoten naar overeenkomsten, zoals:

- Hobby's
- Karakter
- Muziek
- Sport
- Uiterlijk

Schrijf in de tabel op de volgende pagina alles op wat jullie met elkaar gemeen hebben.

Vriendschap

Ronde 1	Ronde 2	Ronde 3
Ik praat met:	Ik praat met:	Ik praat met:
Dit hebben wij gemeen:	Dit hebben wij gemeen:	Dit hebben wij gemeen:

Vriendschap

2b. Ben je klaar met de drie rondes? Stel jezelf de vragen links en rechts bovenaan en volg de pijlen.

BEST
FRIENDS
4 EVER

Vriendschap

De onderzoeker vertelt: vriendschappen en gelijkenis

Onderzoeker Lisa: "Wetenschappers doen al jaren onderzoek naar vriendschappen. Zo weten we nu bijvoorbeeld dat gelijkenis heel belangrijk is voor vriendschap. Voor iedereen, maar vooral voor tieners lijkt dat heel belangrijk te zijn. Het kan zijn dat mensen die op elkaar lijken makkelijker vrienden worden, maar vrienden kunnen ook steeds meer op elkaar gaan lijken. Als je meer met elkaar gemeen hebt, is het makkelijker om met elkaar om te gaan.

Een groep wetenschappers heeft aan hersenactiviteit kunnen zien dat bepaalde hersengebieden van vrienden hetzelfde reageren op filmpjes die niets met hun vriendschap te maken hebben, zoals een filmpje over de natuur. De wetenschappers konden zelfs voorspellen hoe goed mensen bevriend zijn door alleen maar naar hun hersenactiviteit te kijken. Dus ook hoe de hersenen van vrienden werken, lijkt op elkaar.

Toch is gelijkenis niet het enige dat een rol speelt in vriendschappen. Vrienden kunnen elkaar ook aanvullen. Je kunt elkaar dan helpen door gebruik te maken van jullie unieke sterke eigenschappen. Dus al lijken jij en je beste vriend of vriendin niet zo op elkaar, misschien vullen jullie elkaar heel goed aan!"

Vriendschap

Hersenen, vriendschap en buitensluiting

3. Je krijgt een paar filmpjes te zien. De filmpjes gaan over de hersenen en wat er in je hersenen gebeurt bij vriendschap en buitensluiting. Vul tijdens het kijken van de filmpjes de invulopdracht in. Streep ook de onjuiste schuingedrukte woorden door.

Hersencellen hebben lange Die verbinden verschillende ..
.....van de hersenen met elkaar. De hersenen bestaan uit grijze
stof enstof.

Je kunt naar de hersenen kijken met eenDat apparaat
maakt van de hersenen. Als de hersenen aan het werk
zijn, gebruiken ze Daardoor zien wetenschappers welke
hersengebieden actief zijn!

Een hersengebied dat actief wordt als je omgaat met vrienden is *het striatum / de
hersenstam*. Dit gebied is gevoelig voor Het wordt ook actief
als je in een groep *erbij hoort / wordt afgewezen*. Dat geeft dus een fijn gevoel!

Bij buitensluiting worden dezelfde hersengebieden actief als wanneer je
.....hebt. Jongeren die veel met omgaan,
zijn *meer / minder* gevoelig voor negatieve sociale ervaringen. Vriendschap heeft een
beschermende werking!

Vriendschap

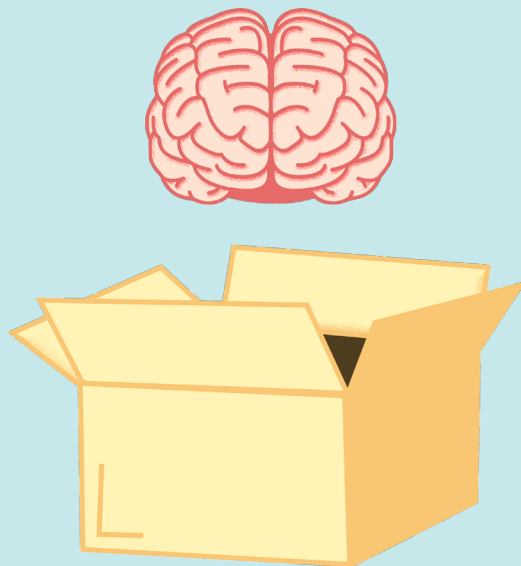
Iedereen doet mee!

4. Stel je voor:

Na een lange zomervakantie begint het schooljaar weer. Ergens op een school in Nederland voelen sommige kinderen zich daar niet helemaal prettig bij. Ze kennen niet iedereen in hun klas even goed. Ze zitten in dezelfde groep als jij.

Opdracht: bedenk een spel

Met een groepje bedenken jullie een spel voor die andere klas. Zorg ervoor dat iedereen uit die klas mee kan doen. Het spel helpt om elkaar beter te leren kennen. Maak jullie plan op een groot vel papier. Daarna presenteren jullie je idee aan de rest van de klas.

© 2018

Kijk voor meer informatie
op kijkinjebreain.nl

Universiteit Leiden

BRAIN AND DEVELOPMENT RESEARCH CENTER